

XIV. ÉVF. * 59. SZAM
Cluj-Kolozsvár, 1931
március 13 Péntek
5691 ÉV Adar 24

Taxa postala
platite in numerar
No. 221716-929

Ara 5 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Btr. Baron L. Pop (v. Brassai
utca) 10 szám. Telefon 9-77

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egy hóra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)
Egy évre 10 dollár

Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel

Ramasetter Robert

BUDAPEST

Az Új Kelet az egyetemes országi és bányászati politikai napilapja
Elkérjük utánnomását és híreinek megjelölését a lapunkon.
Kéziratokat nem küldünk vissza, megőrzésükre nem vállalkozunk.

Egy rövid hír margójára

Maga a hír nem egyéb érdekes és bizarr véletlennél, de megérdemli, hogy egy percre megálljunk mellette. Íme a hír:

A Zsidó Távirati Iroda londoni jelentése szerint az angol alsóház egyik multiheti ülésén igen érdekes epizód játszódott le, amelyről sokat beszélnek az angol politikai körökben. Az alsóház szóhanforgó ülésén a bányaiügyi minisztérium pótköltségvetését tárgyalták, meg lehetőséget részvételre mellett, mert csak kevés képviselő volt jelen. Ezalkalommal egy, még az angol parlamentáriszmus történetében is egyedülálló szituáció adódott elő: mindhárom nagypárt vezéréként zsidók szerepeltek. A kormányt és a munkáspártot Shinnwell, a zsidó bányaiügyi miniszter képviselte, a liberális pártot Sir Herbert Samuel, míg a konzervatívok vezére A. M. Samuel képviselő volt. A Jewish Chronicle e hírrel kapcsolatban megjegyzi, hogy az antiszemitizmusról híres Howard Bury ezredes bizonyára nem vett részt a gyűlésen, mert különben nyomban interpellációt terjesztett volna elő az ügyben.

Semmi különösebb jelentősége nincs ennek az eseménynek, nem egyéb érdekes pikantériánál, de előfordul néha, hogy apró epizódok és jelentéktelennek látszó mellékkörülmények jobban bevilágítanak valaminek a lényegébe, mint hangos robajú események. Ez az epizód is élénk fényt vet az angol zsidóság politikai helyzetére és általában az egész angol politika belső mechanizmusára. Ne értessünk félre. Egy pillanatra sem hisszük, hogy Anglia a zsidók elűződjé. Angliában is van antiszemitizmus, sőt az utóbbi időben egyre növekvő antiszemitizmus. De milyen más ez az antiszemitizmus, mint nálunk Közép- és Kelet-Európában s milyen másképpen itéli meg az angol nép az ő zsidóit és antiszemitáit. Az elmúlt héten merő és vak véletlen volt ugyan, hogy mindhárom nagy párt vezéréként egy-egy zsidó szerepelt az alsóházban, de megtörténhetett volna ez a dolog természetes és logikus rendje szerint is, amint hogy az utolsó száz év folyamán nem egyszer fordult elő, hogy zsidók állottak az angol történelmi pártok élén. Gondoljunk csak lord Beaconsfieldre, a mi Disraelinkre, aki közel két évtizeden keresztül volt elismert vezére az angol konzervatívoknak s a berlini kongresszuson ő képviselte a brit birodalmat a népek tanácsa előtt. Angliában a zsidók emancipációja óta senkinek politikai érvényesülése útjában nem állott zsidó mivolta. Nem mondjuk, egy született angol bizonyára könnyebben és gyorsabban tudott érvényesülni, de a valóban tehetséges zsidók, ha nagyobb nehézségek árán is, szintén elérhették a legmagasabb pozíciókat.

Ma már történelmileg beigazolt tény, hogy ez a felvilágosult politika nemcsak hogy nem ártott Angliának, de kiszámíthatatlan hasznokat hozott. Az angol világgimpérium masszív alapjait Disraeli rakta le, az indiai probléma megoldását Reading alkirály készítette elő s Anglia kereskedelmi hegemóniáját a lord Melchették és Herbert Samuelék teremtették meg. Ezek a zsidó államférfiak legalább annyit adtak Angliának, mint amennyit Anglia adott nekik. Az angol politikusok és az angol nép nagyon jól tudja ezt és éppen ezért természetes jelenségként könyvelik el, ha egy zsidó magas közéleti méltóságot tölt be.

Hogy ez a megnyugtató helyzet elő-zsidó főpolgármesterének beiktatása,

A kölcsöntárgyalásokat folytató román delegáció megérkezett Bukarestbe

Négymilliárd 126 millió kerül készpénzben az országba: a Banca Nationala emelni fogja a bankjegyforgalmat

Titulescu hazajövetelével ismét aktuálissá válik a koncentrációs kormány problémája. A Mironescu-kormány mindenestre ideje lesz, arra, hogy a kölcsön felhasználásáról intézkedjék

Elkészült és ezen a héten a király elé kerül a gazdasági ujjáépítési terv

Bucuresti-Bukarest, március 12. (Az Új Kelet tudósítójától). Titulescu romániai útja, mint rendesen, most is a legkülönbözőbb kommentárokat adott alkalmat. A bukaresti lapok egy része azt hangoztatja, hogy a londoni követ hazajövetele kizárólag külpolitikai és diplomáciai kérdésekkel áll kapcsolatban. A sajtónak egy másik része viszont megvan győződve arról, hogy ennek az utnak komoly belpolitikai következményei is lesznek. Egyenesen fantasztikusnak látszanak azok a kombinációk, amelyeket az Adeverul fűz Titulescu utjához. Hogy mi igaz ezekből a kombinációkból és mi nem, azt ma természetesen nem lehet tudni. Egészen valószínű, hogy Titulescu külső belpolitikai kérdésekről egyaránt fog tárgyalni az uralkodóval s hogy

ezek a tárgyalások során ismét fel fog merülni a koncentrációs kormány kérdése, amelyet az uralkodó szeretne megvalósítani.

Főlétté bizonytalan azonban, hogy mikor fog erre sor kerülni.

Titulescu Laval-lal és Briand-tal tárgyalt

Titulescu szerdán délután megérkezett Párizsba, ahol Laval miniszterelnököt és Briand külügyminisztert. Szerdán este az Orient-expresszrel indult tovább a londoni követ Bukarestbe, ahová pénteken este fog megérkezni. A Dimineata szerint Titulescu utjának nem lesz közvetlen kihatása a belpolitikai helyzetre, amely teljesen tisztázódott. A Mironescu-kormány biztosan el helyén és ezt Burileanu kormányzó eltávolítása kétségtelenül bebizonyította. Titulescu véleményét külpolitikai kérdésekben fogják kikérni.

Az utóbbi időben arról beszélnek, hogy az európai, főleg pedig a közép-európai államok körében nagy átcsoportosulások várhatók.

Nincs kizárva, hogy ezzel kapcsolatosan módosításokat kell eszközölni Románia külpolitikáján is.

A Lupta szerint Titulescu már két hónappal ezelőtt jelezte hazajövetelét és hogy ebben nincs semmi meglepő. A londoni követ megállapodott Maniuval és Mironescuval abban, hogy időnként hazajön és személyes megbeszélések során fogják tisztázni a külpolitika problémáit. Titulescu tehát elsősorban külpolitikai kérdésekről fog tárgyalni, de egészen bizo-

nyos, hogy gazdasági kérdésekben is ki fogják kérni véleményét.

Az Adeverul messzeható kommentárok fűz a londoni követ hazajöveteléhez. A lap szerint Németország és Olaszország nagymennyiségű búzát vásároltak Oroszországtól, a gabona ára azonban csak abban az esetben konveninána nekik, ha a szállítást Románian keresztül történne.

Németország és Olaszország állítólag Titulescut kérték fel arra, hogy a tranzit-engedély megadása érdekében intervencionáljon.

Cserében a két állam azt ígérte Titulescunak, hogy hozzásegíti Romániát egy 40 milliárd lejes kölcsönhöz.

Cezianu párizsi követ csütörtökön este hazakerkezett

Bucuresti-Bukarest, március 12. Tegnap este hat órakor az Orient-expresszrel Bukarestbe érkezett Dinu Cezianu párizsi követtel az élen, az a román delegáció, amely a francia fővárosban a tárgyalásokat folytatta. A delegáció magával hozta a kölcsönnel kapcsolatos összes okmányokat és szerződéseket, ideértve a Wallenberg-féle utkölcson-szerződés tervezetét is. A párizsi követet Madgearu földművelésügyi miniszter, a külügyminisztérium főtisztviselői, valamint számos kormányparti képviselő és szenátor várták és üdvözölték. Popovici pénzügyminiszter a Rivierán megszakította útját 24 órára, hogy Maniu Gyulával tárgyalhasson.

Ma délelőtt összeült a kormány gazdasági bizottsága, amely alapos tanulmányozás tárgyává fogja tenni a kölcsönszerződést. Délután minisztertanács lesz, melynek tárgyat ugyancsak kizárólag a kölcsön szerződés fogja képezni.

A szerződés ratifikálásával kapcsolatos törvényjavaslatok még a mai nap folyamán el fognak készülni és a legközelebbi időben belül parlament elé kerülnek.

A kormány ugyanis szeretné, ha a kölcsön március 25-ig minden körülmények között folyósítható volna. Hozzávetőleges számítások szerint 4 milliárd 126 millió lej kerül a kölcsönből kifolyólag készpénzben az országba. A Banca Nationala ennek megfelelően szaporítani fogja a bankjegyforgalmat.

A kölcsönből 3 milliárd 320 millió lejt mezőgazdasági hitel és egyéb formákban a

mezőgazdaság rendelkezésére fognak bocsátani.

A mezőgazdasági hitelintézet felállítására ugyancsak a legrövidebb időn belül megtörténik. Az intézet címe: Creditul Agricol Ipotecar al României s az alapítók között szerepelnek a Banque de Paris et de Pays Bas, a Morgan-csoport, a Deutsche Diskont Bank, a Mendelssohn Bank, Amszterdam, Krüger Bank Stockholm, Ambros és Lázár Bankházak London, Schweizerischer Creditanstalt Zürich és Banca de Credit Bucuresti. Az intézet alap tőkéje 50 millió francia frank lesz. (Egy másik verzió szerint, amely mindenestre megerősítésre szorul, 350 millió frank).

A külföldi sajtó kedvezőnek látja a kölcsönt

Érdekes, hogy a külföldi sajtónak egy része, különösen pedig a német lapok kedvezőnek tekintik a kölcsön feltételeit.

A Berliner Tageblatt szerint a kölcsön sikere a Mironescu-kormány sikere is egyuttal.

A Burileanu eset azt bizonyítja, hogy a jelenlegi kormány bírja a legfőbb tényező bi zalmát. A Deutsche Tageszeitung, a német agráriusok lapja, megállapítja, hogy az uralkodó rövid uralkodása alatt számos tanujelét adta annak, hogy tud kormányozni.

Elkészült Madgearu és Manoi-lescu gazdasági terve

Bucuresti-Bukarest, március 12. A kölcsön megkötésével kapcsolatosan egyes bukaresti lapok ismét felvetik a Mironescukormány sorsának kérdését. Az Adeverul szerint Madgearu és Manoilescu miniszterek elkészítették az ország gazdasági ujjáépítésére vonatkozó és több évre szóló gazdasági tervet, amelyet még e hét folyamán beterjesztenek az uralkodó elé.

A király ki fogja kérni a tervről az összes pártvezérek véleményét. Hogy ezek a válaszok mit fognak tartalmazni, azt természetesen nem lehet tudni egyelőre. Any nyi tény, hogy a terv alapján az uralkodó hozzá fog látni a nemzeti egységnek koncentrációs kormány formájában való megteremtéséhez. Bizonytalan, hogy ez mikor fog megvalósulni. Az azonban valószínűnek látszik, hogy a Mironescu-kormánynak még elegendő ideje lesz a kölcsönnel kapcsolatos törvényjavaslatok megszavazásához, valamint ahhoz, hogy a kölcsön segítségével a különböző hitelintézeteket életre hívja.

aki, szombat lévén, nem akarta kocsin megtenni a beiktatási ceremóniához tartozó körutazást és ezért az egész tanács gyalog tette meg a zsidólordtanács gyalog tette meg a zsidó lord-uccáin.

Ez a valóban nyíltság és őszinteség egészséges és természetessé tette a zsidók és angolok viszonyát, elejét vette annak a kölcsönös bizalmatlanságnak, amely az asszimiláció szükség-szerű velejárója. A nemzsidók önkéntelenül is bizalmatlanok az olyan zsidók iránt, akik megtagadják és letagadják zsidóságukat s az ilyen zsidó ugyancsak félelemmel és bizalmatlansággal közeledik a nemzsidóhoz, foly-

ton rettegve attól, hátha felfedezik zsidóságát. Így aztán egy irritált mes-terként viszony keletkezik, amely igen gyakran tragikus disszharmonióban csendül ki. Az angol zsidók, talán éppen az angol nép egészséges ösztönzésének hatása alatt, felismerték ez az igazságot s ezért harmónikusabb ott a zsidók és nemzsidók viszonya, mint máshol. Ebben a megvilágításba helyezve, a fenti rövid hír minden jelentéktelensége mellett elég jelentős ahhoz, hogy értékes tanulságokat vonjunk le belőle nemcsak mi zsidók, de azok az államok is, amelyek egészen más elbá-násban részesítik zsidóikat, mint Anglia. (m. e.)

nyei

dás

ő élet

ténhetik

szeretnének

arany

j-Kolozsvár

Két sziv egy keringőben

c. film nagy sikere következtében, a tolongás elkerülése végett, valamint azon célból, hogy e nagyszerű filmet mindenki megtekinthesse, a „Select“-mozgó Igazgatósa beleegyezett abba, hogy e hó 13-tól kezdve néhány napon keresztül egyszerre vetítse e filmet az „Urania“-mozgóval.

Százharminc milliárdot képvisel Románia belföldi pénzgazdasága

Az ország takaréktökéjének 52 százaléka az erdélyi és bánáti intézeteknél nyert elhelyezést. Hatvankét magánbankházból három működik Erdély és a Bánát területén

Bucuresti-Bukarest, március 12. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamattörvény és a készülő kereskedelmi kódex szükségessé teszi, hogy betekintést adjunk olvasóinknak a romániai pénzgazdaság apparátusába és hiteléletünk jelenlegi szervezetébe, amely jelentékeny átalakulás előtt áll a fenti törvények hatása következtében. Az egyik kisebbségi közgazdasági szaklap értékes statisztikában mutatja ki, hogy Románia területén 2607 bejegyzett cég foglalkozik bank és hitel ügyletekkel. Ezek az intézmények összesen 13 milliárd lej részvénytőkét, cca 3 és félmilliárd lej tartalékot és közel két milliárd lej egyéb alapot reprezentálnak, míg az összes bank és hitelművelettel foglalkozó intézetek aktívái a 130 milliárd lej haladják meg.

Az ország területén részvénytársasági alapon 1097 pénzintézet működik. Az elmúlt év folyamán 52 pénzintézet szűnt meg, viszont 27 intézet 1929-ben publikálta először mérlegét. Így tehát a pénzintézetek száma mégis 25-el esökkent az 1928. évi 1122 pénzintézeti létszámmal szemben.

A hivatalos statisztika megállapítása szerint az ország takarékosági tőkéjének 52 százaléka az erdélyi és bánáti intézeteknél van elhelyezve. Erdély és Bánát területén 480 pénzintézet működik, 2 millirád 783.7 millió részvénytökével, 880.6 millió tartalékkal és 482 és fél millió egyéb alappal. A betétállomány 15 milliárd 416 milliót reprezentál. Ezzel szemben az okirályság területén 547 pénzintézet működik 7 milliárd 888.6 millió részvénytökével, 2 milliárd 28.8 millió tartalékkal, míg egyéb alapjai 901.8 milliót tesznek ki. Betétállományuk 15 milliárd 241.4 millió. A folyószámla hitelek 16 milliárd 601.9 milliót, a reeskomptált váltók 9 milliárd 97.6 milliót lejt képviselnek, melyből a Banca Nationalánl megközelítőleg 5 milliárdot vettek igénybe. Az aktív 502 regáti intézet 1 milliárd 295.4 millió tiszta nyereséget ért el, míg a passzív 45 intézet 389 millió részvénytökéjük mellett 109.6 millió lej veszteséget szenvedtek. Összevetve az eddigi bánáti és az okirályságbeli pénzintézetek betétállományait, megállapíthatjuk, hogy az összes regáti pénzintézetek betétállománya 175 millió lejjel haladja felül. Az erdélyi—bánáti intézetek váltó-reeskomptja jóval kisebb a regátiéknál és az elmúlt évben 2 milliárd 716.6 milliót tett ki. Ennek ellenére a 466 erdélyi—bánáti aktív intézet 578.1 millió tiszta nyereséget ért el, míg a 24 passzív intézet — 131 millió részvénytőke mellett — 20 és fél millió lej veszteséget szenvedett. Bukovina és Besszarbia területén 80 pénzintézet működik, 712.3 millió lej aktívával. Hét passzív intézet vesztesége 25.4 millió lejre rug.

Nincs helyünk reá, hogy az érdekes és tanulságos statisztika beszédes adatait teljes részletességgel közöljük. Összefoglalólag tehát a Románia területén működő 1097 pénzintézet 11 milliárd 180.7 millió részvénytőkét, 2 milliárd 950.8 millió tartalékot, 1 milliárd 481.7 millió egyéb alapot reprezentál. A betétállomány 31 milliárd 753 milliót, az igénybevett folyószámlahitel 19 milliárd 561.2 milliót a váltóreeskompt 12 milliárd 169.9 milliót tett ki, amelyből a Banca Nationala csak 8 milliárd lejt nyújtott. A készpénzkészlet és diszponibilis tőkék 6 milliárd 629.3 millió, a váltótárca 31 milliárd 826 és fél millió, folyószámlai adósok 28 mil-

liárd lejre rug. Az 1021 aktív intézet 1 milliárd 947.3 millió tiszta nyereséget realizált, vagyis az átlagos rentabilitás az 1929. év folyamán 17 és fél százalékot tett ki az 1928. évi 18 és fél százalékos rentabilitással szemben. A hetvenhat passzív mérlegű intézet — 570 és fél millió részvénytőke mellett — 155 és fél millió veszteséget szenvedett, vagyis ezeknél a részvénytőke 27 százaléka vesztett el.

A statisztika megállapításai szerint tehát az ország bankjainak rentabilitását 17 és fél százalékra becsülhetjük.

Figyelemre méltó tény, hogy az ország területén 62 magánbankház működik, helyesebben mondva működött, részben mint egyéni cég, részben mint közkereseti társaság. E magánbankházak közül külön Bukarestre 12, az okirályság többi városaira 33, Bukovinára 14 magánintézet esik; ezzel szemben Erdély és a Bánát területén mindössze 3 marad. Jellemzően beszélnek e számokról a tényről, hogy a magán-tőke tulsulya az ország melyik területén halmozódott fel.

Ismét árdrágít a posta

Hogyan nyilatkozik az árcsökkenési tendencia a közszükségleti cikkeknel, amelyeket az állam hoz forgalomba

Az a tendencia, amely a közszükségleti cikkek drágítása terén mindjobban érezteti hatását, a közeljövőben a belföldi postaforgalomban is megjelenik. Ma a posta vezérigazgatóságától feltűnést keltő rendelet érkezett le Aradra, amely a postai forgalom egyes cikkeinél jelentős áremelést hoz, még pedig március 15-i érvénnyel.

A posta drágítása az illusztrált levelezőlapok, az utánvételes csomagok és egyéb postai megbízások dolgában jelentkezik, szóval ott, ahol a bevételi többlet bizonyosan érezhető lesz, természetesen a nagyközönség újabb meg-

adózatása árán.

A rendelet ugyanis kimondja, hogy az illusztrált levelező-lapok bélyegtarifája ezentul az eddigi 3 lej helyett 4 lej lesz, a belföldi pénzesürlapok ára 1000 lejen aluli összeg átutalásánál megmarad ugyan 3 lej, de egy ezres feladásán túl már 4 lejt követel az ürlapért a posta. Kellemes intézkedés, hogy ezután nemcsak 10.000 lej erejéig lehet utánvételes csomagot feladni, vagy más postai megbízást eszközölni, de a 10.000 lejen felüli összegű bizáznál, minden további 1000 lejért 5 lejes utalvány-illetéket kell lefizetni.

Az antiszemitizmus elleni liga és a Dreyfus-darab párisi betiltása miatt

Tovább kavarg a párisi Dreyfus-botrány

Páris, március 12. A Párisban székelő Antiszemitizmus ellen küzdő Nemzetközi Liga központi bizottsága legutóbb megtartott ülésén foglalkozott a párisi rendőrprefektusnak azzal a rendelkezésével, hogy levétette az Ambigué színházban az „Affaire Dreyfus“

című szindarabot a színház műsoráról. A liga bizottsága a következő kommunikéban szögezte le álláspontját.

Tiltakozás a szindarab betiltása ellen

Az antiszemitizmus ellen küzdő Nem-

zetközi Liga szerencsésének tartja, hogy első volt ama szervezetek között, amelyek reagáltak a „Camelots du Roi“ kihívására és minden téren állást foglalt a zavargó elemek antiszemita és antirepublikánus megnyilatkozásai ellen. Eppen ezért nagy nyomattal tiltakozhatik egy olyan történelmi szindarab bemutatása ellen, amelynek sem jellege, sem tendenciája zavargások felidézésére egyáltalán nem alkalmas.

Az a véleménye, hogy Franciaországban a polgári szabadságokat sokkal magasabbra becsülik általában, mint bizonyos destruktív pártok politikai machinációját. Alkalmat fog keresni a liga arra, hogy olyan intézkedések foganatosítsanak, amelyek megfeleljenek ennek a helyzetnek és e célból megkeresi mindama szervezeteket és kimagasló egyéniségeket, akik a francia törvény tiszteletének alapján állanak.

Átvesszi a közvélemény irányítását azon akciók ellen, amelyek meggyalázzák az érvényben lévő törvényes rendet. Gyűléseken és egyéb alkalmakkor pedig alkalmat keres arra, hogy felvesse a Dreyffus problémát.

A liga egyébként kampányt indított a szindarab újra való színrehozatala érdekében.

Dr. Bruno Weil szereplése

Páris, március 12. A „Club de Faubourg“, Franciaország legelőkelőbb klubjainak egyikében dr. Bruno Weil neves berlini ügyvéd és a zsidó vallású német állampolgárok szövetségének alnöke, aki könyvet írt a Dreyffus-esetről, továbbá Zévaes francia ügyvéd, aki harminc évvel ezelőtt résztvett a Dreyffus érdekében indított akciókban, nagy beszédet tartottak a Dreyffus-aférről. A beszédekben főleg a felelősség kérdését vitatták. Minthogy azonban a közvélemény a Dreyffus szindarab esetének hatása alatt állott, a tárgyhöz a két szónokon kívül sokan jelentkeztek, úgy, hogy egy második vitaestélyt kellett rendezni.

Ellenséges közbeszólások

A vitaestélyek óriási közönséget vonzottak. A közbeszólások, kérdések és helyeslések rendkívül felélénkítették a vitaestélyt. Amikor dr. Weil a szöszérelt, néhány ellenséges és sértő köbeszólás repült feléje, ezeket azonban a külföldi vendég tiszteletére megjelent nagyszámú hívek tetszésnyilvánítása elnyomta. Dr. Weil a Dreyffus-aférről felelősségének kérdését vitatta és azt az álláspontot foglalta el, amelyet már kifejtett egy Jaques Richepin írott levelében. Most is annak a véleményének adott kifejezést, hogy a német hivatalos és politikai világ teljesítette kötelességét azzal, hogy a Dreyffus-ügyben nyilatkozatot tettek közé egy félhivatalos újságban. Szerinte a felelősség inkább a francia hatóságokat terheli, akik lehetővé tették, hogy Eszterházy ezredesnek hitelt adjanak.

Eszterházy ezredes lánya megvédi apja becsületét

Alexandra Zévaes, aki második szónok volt, nagyjából hozzájárult dr. Weil fejtegetéséhez. Szenzációt okozott, amikor Eszterházy ezredes lánya szólásra jelentkezett. Igyekezett elhunyt apja becsületét megvédeni és kifejtette, hogy az ezredes nem tett egyebet, minthogy fölöttesének parancsát teljesítette és azzal, hogy vállalta az ellene irányult vádakat, csak katonai kötelességét teljesítette. Az igazi bűnösök azok a tábornokok voltak, akik Eszterházyt eszközként használták fel tervük végrehajtására.

Számos szónok beszélt még ezután, köztük a L'Action Française című rojalista újság képviselője is. A realciós „Camelots du Roi“-ifjak igyekeztek többször félbeszakítani dr. Weil beszédét, de a gyűlés többségének ellenállásán minden igyekeztük meghalt.

A republikánus szónokok megbélyegzték a hatóságok gyöngeségét. A hatóságok ugyanis az antiszemita fenyegető magatartása miatt szüntették be a Dreyffus-darabot.

Sava szigurnémuralma

RevkorGro

Aradon éa fekete-

Cluj-Kolozsvár, ma let tudósítójától.) Kása óta a feketezs kapcsolatban egyre Sava Cornel sziguravét, aki ellen a sajllyos támadások hanel neve nemcsak e a közzsajon forgó szoroson egybenött panamákkal összefü hogy Sava Cornel azoknak a vizsgálakormány a szeszgyár de a Savát ért támasz látszóttak meg amellyel a pénzügyrszekciója a vezérfeltseltetik. Annak ellen a legerélyesebben stgálat megindítását, utóbbi napokban nevörzés legfelsőbb ins

Most azonban a zkolozsvári vizsgálóbüfeküsznek Sava Cornséről, amelyeknek n a következő napok e zolni.

E vallomások azt Cornel a legbrutá és a zsarolás mindján, hivatalos hat sen visszaélve olya zettett a szeszgyár minden sajtótámad közzsajon forgó erös

A kolozsvári vizsg megyei embert hallg a zilahy ügyészségen a Sava Cornel ellen vizsgálat során. Az a szilágynagyfalusi Pospisil Rezső, a g György, a gyár des kab tisztviselő és akik vallomásaikat meg a zilahy ügyés Gerő kolozsvári vizs

Az öt ember által olyan szeszhadjár amelyre talán ne szeszszarolások

A szilágynagyfalunapon keresztül tart és kísérete. A legret torok: Sava Cornel xandru, Cojocarur Io ennek a különítmén

8 napon keresztül fenyegetésekkel pr a szilágynagyfa

Az ügyészség folyos gatasára a szilágyn vedő hősei mindent ták Sava Cornel me tától kezdve egésze távozásáig mindazok lyekből egy nyolcnap bentő részletei derü a szót a szeszgyár imazottainak, akik alább következnek ke vallották be az igaz mok előtt: előbb a utóbb dr. Dunca Gen biró irodájában:

Sava és Ez év január 17-é zett meg Sava és v falura. Utjuk a Gro szeszgyárba vezetett, netelt, Tóth Mihály

DVAKODJATOK ES VEDEKEZZETEK BELÉLEGEZVE A VALDA PASTILLÁK

FERTŐTLENÍTŐ EMANÁTIÓIT MELYEK, BELÉLEGZÉS ÁLTAL KÖZVETLEN HATÁSSAL VÁNNAK A LEGTÖ SZERVENYÉRE

* TOROKFÁJDALMAK, ASTMA, MEGHŰLÉSEK ES NÁTHÁK MINDÉG HATÁSOSAN ELKERÜLHETŐK EZEN KÍTÓNÓ ANTISEPTIKUS SZER ÁLTAL

MINDÉG LEGYEN KEZNÉL EGY DOBOZ **VALDA PASTILLA**

A DOBOZ FAC-SIMILIE KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN

Sava sziguranca vezérfelügyelő és kíséretének nyolcnapos rémuralma a szilágnagyfalusi szeszgyárban

Revolverrel, botozással és közép-kori kinzásokkal akarta megzsarolni Grosz Jenő szeszgyárost Sava Cornel

A zilahi ügyészségen szerdán szembesítették a szeszinspektorokat a szilágnagyfalusi gyár személyzetével. A kolozsvári vizsgálóbíró előtt a gyáros és személyzete eskü alatt megismételte vallomásait. Szenzációs fejleményeket várnak az elhangzott vallomások következtében

Aradon és Temesváron megkezdődtek a fekete-szesz letartóztatások

Cinj-Kolozsvár, március 12. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Kun Andor letartóztatása óta a feketeszesz manipulációkkal kapcsolatban egyre sürűbben emlegették Sava Cornel szigurancavezérinspektor nevét, aki ellen a sajtóban is rendkívül súlyos támadások hangzottak el. Sava Cornel neve nemcsak a közlemények, hanem a közszájon forgó vádak következtében szorosán egybenőtt mindennel, ami a szeszpanamakkkal összefügg. Köztudott dolog, hogy Sava Cornel valóban vezetője volt azoknak a vizsgálatoknak, amelyeket a kormány a szeszgyárosok ellen rendelt el, de a Savát ért támadások egy pillanattal sem látszottak megrendíteni a bizalmát, amellyel a pénzügyminisztérium illetékes szekciója a vezérfelügyelővel szemben viseltetik. Annak ellenére, hogy Sava ellen a legerélyesebben sürgette a sajtó a vizsgálat megindítását, Savát éppen a legutóbbi napokban nevezték ki a szeszellenőrzés legfelsőbb inspektorának.

Most azonban a zilahi ügyészségen és a kolozsvári vizsgálóbíró előtt olyan adatok fűsznek Sava Cornel inspektori működéséről, amelyeknek nagy jelentőségét csak a következő napok eseményei fogják igazolni.

E vallomások azt állítják, hogy Sava Cornel a legbrutálisabb eszközökkel és a zsarolás minden elképzelhető módján, hivatalos hatalmával többszörösen visszaélve olyan hadjáratokat vezetett a szeszgyárosok ellen, melyek minden sajtótámadást igazolnak és a közszájon forgó elbeszéléseket megerősítik.

A kolozsvári vizsgálóbíró ma öt szilágnagyfalusi embert hallgatott ki, akik tegnap a zilahi ügyészségen tettek vallomásokat a Sava Cornel ellen megindított bünygyi vizsgálat során. Az öt ember: Grosz Jenő, a szilágnagyfalusi szeszgyár bérője, Pospisel Rezső, a gyár vezetője, Burger György, a gyár desztillátora, Krausz Jakab tisztviselő és Tóth Mihály gépész, akik vallomásaikat egybehangzóan tették meg a zilahi ügyészségen és dr. Dunca Gerő kolozsvári vizsgálóbíró előtt.

Az öt ember által előadott események olyan szeszhadjárata derítenek fényt, amelyre talán nem is volt példa a szeszszarolások történetében.

A szilágnagyfalusi szeszgyárat nyolc napon keresztül tartotta megszállva Sava és kísérete. A legrettegettebb szeszinspektorok: Sava Cornel mellett Filimon Alexandru, Cojocarur Ioan és Pacurar voltak ennek a különítménynek tagjai, amely

8 napon keresztül veréssel, revolverrel fenyegetésekkel próbálta megzsarolni a szilágnagyfalusi szeszgyárat.

Az ügyészség folyosóján az ujságírók fagatására a szilágnagyfalusi atak szenvedő hősei mindent elmondtak. Elmondták Sava Cornel megérkezésének pillanatától kezdve egészen „eredménytelen“ távozásáig mindazokat a részleteket, amelyekből egy nyolcnapos hadjárat megdöbbentő részletei derülnek ki. De adjuk át a szót a szeszgyár igazgatójának és alkalmazottainak, akik mindazokat, amelyek alább következnek két ízben is eskü alatt vallották be az igazságszolgáltatási fórumok előtt: előbb a zilahi ügyészségen, utóbb dr. Dunca Gerő kolozsvári vizsgálóbíró irodájában:

Sava és kísérete megérkezik

Ez év január 17-én, szombaton este érkezett meg Sava és vezérkara Szilágnagyfalura. Utjuk a Grosz Jenő által bérelt szeszgyárba vezetett, ahol a munka szünetelt, Tóth Mihály gépész pedig a gépe-

ken végzett javításokat. Amikor Sava és Cojocarur a gyárba léptek, Grosz Jenő fogadta őket és megkérdezte jövetelük célját.

A felelet erre néhány pofon volt, amit Cojocarur és Sava közös erővel utaltak a szeszgyárosnak.

Ezzel indult a „nyomozás“ és ezt követte egy szörnyű éjszaka, amelyre még ma is borzalommal gondol vissza a gyár egész személyzete. Krausz Jakabot szaká-

lánál fogva ráncigálták elő a gyár egyik helyiségéből:

— Gyérünk a szeszszel! Hol a feketeszesz!

Kísérteties éjszakai körut a gyár udvarán keresztül

Aztán sorra kerültek elő valamenynyien: Tóth Mihályt sürögősen, még a gép mellett összerugdosták, Burger Györgyöt is hasonló sors érte. Egyenként bevezették őket a gyár irodájába. Itt megkezdődött a vallatás. A gyár tulajdonosa és a

Kiugrik a szeg a zsákból: a különítmény kétszázezer lejt akar

— Ha azonnal kifizet 200 ezer lejt, megsemmisítjük a jegyzőkönyveket és azonnal elmegyünk.

Grosz erre így felelt: Elsősorban nem gyártottam feketeszeszt, tehát nincs miért adnom pénzt. Másodsorban pedig nincs pénzem.

Erre Cojocarur inspektor szembeköpte Grosz Jenőt.

A gyár személyzetét ezután elkülönítették. Nem beszélhettek egymással a nyolc napig tartó „megszállás“ ideje alatt. De a kinzottak hozzátartozói nem hagyták annyiban a dolgot. Tóth Mihályné, akinek férjét véresre verve, betegen szállították haza, még 18-án beutazott Zilahra és

az ügyészségen feljelentést tett férje bántalmazói ellen.

A zilahi ügyészség jegyzőkönyvet vett fel az esetről. Tóth Mihály husz napon keresztül ágyban fekvő beteg volt és még ma is orvosi kezelés alatt áll.

Január 19-én, hétfőn hazaérkezett Pospisel Rezső gyárvezető is. Ekkor őt is kihallgatásnak vetették alá. Korójanu kijelentette, hogy ha nem adnak azonnal 200 ezer lejt, tovább folytatják a „vizsgálatot“. De Pospisel is csak azt hangoztatta, amit Grosz:

— Nincs pénzem.

Grosz nem megy Szilágnagyfalura, hogy pénzt szerezzon

A vizsgálat folyt tovább. Egyik jegyzőkönyvet a másik után vette föl Sava inspektor és közvetlen környezete. De az eredménytelenség végül is más módszerre ösztönözte a „megszálló csapatok“ parancsnokát. Cojocarur, Sava megbízásából, most már egészen szelid hangnemben

Grosz feljelentést tesz Sava és társai ellen

Január 25-én ért véget ez a borzalmas hadjárat. A gyáros azonban nem ült tétlenül. Mihelyt a különítmény eltávozott a faluból

Grosz Jenő alkalmazottaival együtt megjelent a zilahi ügyészségen, ahol hivatalos hatalommal való visszaélés és zsarolási kísérlet címén bünygyi feljelentést tették Sava Cornel és társai ellen.

A zilahi ügyészség a legkörültekintőbb vizsgálatot vezette le a feljelentés alapján. Tegnap, március 11-én, miután a helyszíni vizsgálat is megtörtént, beidézték Zilahra Sava Cornel, Cojocarur, Filimon és Pacurarut, valamint a feljelentést tevő szeszgyárost és alkalmazottait.

A kihallgatáson természetesen Sava és társai jól tudták a szerepüket: egyszerűen letagadtak mindent, amivel a szeszgyáros és társai vádolták őket. De Grosz Jenő al-

szólt Groszhoz:

— Nézze — ugymond — nincs értelme ennek a dolognak, mert sokáig elhúzódik. Fizessen 200 ezer lejt és mi elmegyünk.

— De nincs — felelt Grosz —, nincs 200 ezer lejem és nem adhatok.

— Sava inspektor ur majd beviszi magát autón Szilágnagyfalura, hogy ott majd valakitől kölcsönkérjen. Ha minket kifizet, nem történik semmi baja. A jegyzőkönyveket megsemmisítjük.

Igy is történt. Sava Cornel autójára ültette Groszt és barátságos beszélgetés közben elvitte Szilágnagyfalura. A városba nem ment be az autó, mert Sava inspektor úgy gondolta, hogy gyanús lesz, ha együtt látják Groszsal. Letette tehát a városka határában azzal, hogy déli egykor érte jönnek. Addig feltétlenül kerítsen pénzt.

Grosz nem megy Szilágnagyfalura

Az autó visszaindult Szilágnagyfalura. Grosz pedig megállt az országúton. Szilágnagyfalura hiába ment volna be, nem volt kitől pénzt kérnie. Megvárta tehát az országúton, míg Sava és társai visszajönnek érte. Egy órákig meg is érkezett az autó és Grosz szóltalanul felszállt. Egész uton szó nélkül ülték egymás mellett Sava és Grosz. Mikor visszaérkeztek a gyárba, kérdezték meg Groszt, hogy mi van a pénzzel:

— Nincs — felelt Grosz —, nem tudtam pénzt szerezni.

Néhány ütleget volt a felelet. A szeszinspektorok okkupációja tartott tovább. A terror, a verések és a kinzások azonban hiábavalónak bizonyultak. A szeszgyáros nem akart pénzt adni és a szeszinspektorok kénytelenek voltak eredménytelenül távozni.

Grosz feljelentést tesz Sava és társai ellen

kalmazottaival az élén az utolsó szög mindent fenntartottak és

a szembesítésnél kertelés nélkül mind a tagadó sziguranca vezérfelügyelő és „munkatársainak“ szemébe mondták.

Dr. Dunca Gerő vizsgálóbíró, aki Kun Andor letartóztatása óta a szeszszarolások dzsungeljében mindent a legtisztábban lát, éppen Kun Anodr vallomása alapján a zilahi ügyészségről átkérte az iratokat és ő a maga részéről is beidéztette a zilahi hadjárat szenvedő hőseit. Grosz Jenő és alkalmazottai ma a kora reggeli órákban megkezdtek vallomásaikat a vizsgálóbíró előtt és szóról-szóra ugyanazokat az adatokat mondták tollba, amelyeket a zilahi ügyészség előtt is hangoztattak.

Eddig tartanak a Szilágnagyfalusi rémuralom szenvedő hőseinek vallomásai, melyeknek hajmeresztő részletei olyan visz-

személyzet egybehangzóan vallotta, hogy a gyárban egy csepp feketeszesz sem található. Megindult erre a középkori vallatási módszereket megszegyénítő „kihallgatás“.

Tóth Mihály cipőit lehúzták, két lábát drótokkal összekötötték és a talpát addig verték, amíg nem vallott. Az öklözések és pofozkodások az egész éjszakán át tartottak.

A félholtra vert embereket ezután revolverrel kényszerítették, hogy végigvezessék a szeszinspektorokat a gyár minden rejtett zugán. Ez a jelenet kísérteties volt — mondják a tanúk. Éjszakai lámpákkal, a mögöttük célzásra állított revolverekkel járták végig a gyártelepet. De feketeszeszt sehol nem találtak.

Azt is bevallottuk volna, hogy megöltük az anyánkat

A verések és kinzások folytatódtek az irodában. Sava Cornel és társai jegyzőkönyveket készítettek és ütlegekkel kényszerítették a gyár személyzetét, hogy aláírják azokat:

— Még azt is bevallottuk volna, hogy megöltük az anyánkat — mondják a rémregény szenvedő hősei. A verésektől elcsigázva, borzalmasan elkínözva ezt sem tudtuk, hogy mi az a papiros, amit aláírtunk...

Igy telt el az első éjszaka. A nyolcnapos hadjárat második napja már nyilvánvalóbbá tette a „különítmény“ céljait. Január 18-án, vasárnap reggel Cojocarur elővette Groszt.

szalélekről rántják le a leplet, hogy az ember nem is tudja, miként adjon azoknak hitelt. Dr. Dunca Gerő vizsgálóbíró, aki egyike a ritkaságszámba menő becsületes köztisztviselőknél, van hivatva annak a megállapítására, hogy valóban megtörtént-e és így történt-e meg a tanu-vallomásokban előadott események?

Ha ezek a rémregényként hangzó vádak bebizonyulnak, nem maradhatnak el a leg-súlyosabb szankciók.

Itt említjük meg, hogy Kun Andor harmincnapos vizsgálati fogsága a mai napon lejárt és a „szeszinspektor“ ma szabadlábrahelyezését is kérte a vizsgálóbíró-tól. A vizsgálóbíró azonban elutasította a kérést és kihirdette előtte a további 30 napos vizsgálati fogságról szóló végzést. Kun Andor a végzést a törvényszék vadtanácsához fellebbezte meg, mely pénteken fog dönteni Kun Andor további fogvartatása felől.

Aradon letartóztattak egy pálinkakereskedőt

Arad, március 12. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A feketeszesz elleni nyomozás Aradon is meglepő eredményekre vezetett. A rendőrség tegnap előállította Epstein Márk pálinkakereskedőt, akit feketeszesz forgalombahozatalával vádolnak. Epstein Márk ellen a csendőrségre névtelen feljelentés érkezett és ennek alapján a kereskedőt már hónapok óta figyelik. Tegnap a kereskedő udvaráról két 50 literes hordót vittek ki, amelyet a rendőrség ágensei azonnal lefoglaltak. Epstein a rendőrség nyomában letartóztatták.

A kihallgatás során Epstein állhatatosan tagadja, hogy a szesz adózatlan lett volna. A pénzügyigazgatóság bizottságot delegált, mely kiszállt a helyszínére és megejtette a vizsgálatot. Ugy a rendőrségi mint a kincstári vizsgálat még folyik. A letartóztatás kapcsán szenzációs fejlemények várhatók.

Bünygyi zárlat alá helyezték a temesvári vádlottak vagyonát

Timisoara-Temesvár, március 12. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A temesvári leleplezésekkel kapcsolatos letartóztatások ügyében a vizsgálat erőlyesen folyik tovább. A letartóztatottak közül Cismarescu vezérfelügyelő, Friedmann Béla és Gruner Miksa ellen elrendelték a vizsgálati fogságot, míg Kun Richardot, a Kereskedelmi Társulat elnökét két napig tartó őri zetbevétel után szabadlábrahelyezték. A kincstár egyébként erőlyesen folytatja a maga részéről is nyomozást és ugy a szabadlábrahelyezett, mint a fogságban levő vádlottak vagyonát zár alá helyezte. Így elrendelték a bünygyi zárlatot a Friedmann szeszgyár és Mezőgazdasági szeszgyár vagyonkomplexumára, valamint Kun Richard és Klein Arthur magánvagyonára is. Az ügyben szereplő Klein Jenő ellen a rendőrség elfogatási parancsot adott ki.

A kampóskeresztesek jobbkeze nem tudja, hogy mit cselekszik a bal

Hitler a munkanélküliek javára ajánlotta fel a képviselők napidiját, de a kampóskeresztesek titokban felvették a járandóságukat

Hogyan szerez fegyvereket a kampóskeresztesek vezére

Berlin, március 12. Február 12-én a horogkeresztesek kivonultak a parlamentből, amelyet röviddel azelőtt „Schwatzbude“-nak neveztek. A következő nap a horogkeresztesek központi orgánuma, a müncheni „Der Völkische Beobachter“ nagy cikkben tette közzé, hogy a náciak a birodalmi gyűlés elnökségénél azt a javaslatot terjesztették elő, hogy képviselői diétáikat, napidijaikat a munkanélküliek javára fordítsák, miután ők a maguk részéről „nem hajlandók beinkasszalni a parlamenti semmittevőket meg nem illető napidijukat“. Azután a következőket jelentették ki: Napidijainkat a munkanélkülieknek ajándékozzuk. Az öt millió éhező munkanélküli hadd tudja meg, melyik párt az, amely személyi érdekein felül mérlegeli a nép javát.

Loebe, a birodalmi gyűlés elnöke, a náciak ezen nyilatkozatára akkor azonnal válaszolt és kijelentette, hogy nem tudja milyen napidijak és más kijáróságokról van szó, a horogkeresztesek ugyanis napidijaikat február elsején felvették, így tehát azokat a munkanélküliek javára személyesen a munkanélküli pénztáraknál kell befizetniük. Képviselői díjak különben sem illetik meg őket, mert a birodalmi gyűlés ülésén nem vesznek részt. — Loebe nyilatkozata a horogkereszt hőséit nagyon felbőszítette, szidalmazták a birodalmi gyűlés elnökét és demagógnak neveték.

A legnagyobb csendben zsebrevágták napidijaikat...

A február elmúlt. Következett március elseje, egyszersmind a birodalmi gyűlés tagjai napidijainak kifizetése. A napidijakat a birodalmi gyűlés központi irodája utalja ki az egyes képviselőnek. A náciak ezuttal sem tettek lépéseket napidijaiknak a munkanélküliek javára való átutalására. Ellenkezőleg a legnagyobb csendben zsebrevágták napidijaikat és ezuttal a „parlamenti semmittevők“ napidijainak méltatlan főlveteléről sem beszéltek.

A nagylelkű gesztus mögött csak kicsinyes demagóg hazugság húzódott meg. Uglátszik azonban, hogy ez a horogkeresztesek rendszere. Erre mutat egyébként a következő eset is. Néhány nappal azelőtt a „Völkische Beobachter“ című horogkeresztes lap nyilvánosságra hozta Hitler parancsát, amely szerint a náci rohamcsapatait Kasselben feloszlatják és a kasseli pártszervezeteket utasítják, hogy a rohamcsapat tagjait a pártból zárják ki, mert azok Hitler parancsa ellen vétettek.

Lassanként ismertté válik, hogy tulajdonképpen mi is történt Kasselben. A rohamcsapatok röviddel azelőtt a kasseli rendőrségnél a náci-féle rendőrtisztek által kedvezményes helyzetbe kerülve, fegyverlopást követtek el és 100 katonai revolvért és 15.000 revolvergolyót vettek magukhoz.

A lopást állítólag a horogkeresztesek pártközpontjának utasítására hajtották végre. Hetekkel azelőtt a pártvezetőség — állítólag bizalmasan — elrendelte, hogy a rohamcsapatok „a közeli döntésre fegyverkeznek és mennek szét“. Csakhamar kitűnt, hogy a kasseli náci-lopás nem maradt titokban, hanem az egész városban beszéltek arról, mire a pártvezetőség az ös-rohamcsapatbeli tagok kizárását rendelte el. A kizárás mindamellett hírek szerint csak pro forma kerül végrehajtásra és rövid idő lefolyása után az összes kizárt tagokat vissza fogják venni a pártba.

Igen: Hitler állítólag nagyon is meg volt elégedve a lefolytatott és sikerrel lezárt fegyverszerzési akcióval. És ti-

tokban a „kizártakhoz“ elismerő átiratot intézett. Ki is jelentette, hogy ki kellett őket zárnia, miután a lipcsei birodalmi bíróságnál vallomást tett az iránt, hogy a rohamcsapatok nincsenek fölfegyverkezve. Vallomása alapján az utóbbi időben erőszakoskodó rohamcsapatokat a német bíróság felmentette. Ezt a bírósági gyakorlatot nem volt szabad megzavarnia. Ezért kellett ezen „szigorú“ eszközökhöz nyulnia.

Még egy hasonló eset. A náciak azon egyetlen pártnak nevezik magukat, amely a dolgozó nép érdekeit képviseli. Hogy e „jellegnek“ megfeleljenek, a husellátással kapcsolatosan a következőképpen cselekedtek: Néhány héttel azelőtt az olesó fagyasztott hús argentinai behozatalát a nagy tömegek felháborodására és a junkerek kívánságára megszüntették. A fagyasztott hús-kontingens törlése azt jelentette, hogy százezrek még ritkábban és még kevesebb húst ehetnek. Most — a horogke-

reszteseknek és a német nemzetieknek a parlamentből való kivonulása után — ezt az eljárást ismét megszüntették és az olesó argentinai fagyasztott hús kontingensét 50.000 tonnában állapították meg. A horogkeresztesek által vezérelt turingiai kormány ezen birodalmi gyűlés határozattal foglalkozott és megbizta képviselőjét, hogy a birodalmi gyűlésben jelentse meg kifogását a birodalmi gyűlés által a fagyasztott hús behozataláról szóló törvény ellen. Miután attól lehet tartani, hogy ezen behozatal által az amugyis már nagyon olesó húsárak a német mezőgazdaság kárára még tovább esökkennek. Most tehát a nép, amely a magas német átlal- és húsárakat nem képes megfizetni, vásárolhatja az argentinai húst.

Ilyen és hasonló esetek világítják meg legjobban, hogy milyen diszharmónia és milyen disszonancia van a horogkeresztesek szavai és tettei között.

Károly király kitanította a bukaresti forgalmi rendőrt, hogyan kell a közlekedést szabályozni

Bucuresti-Bukarest, március 12. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az elmúlt napok egyikén csak hajszálon mulott, hogy Miklós herceg áldozata nem lett a kellőleg nem szabályozott bukaresti közforgalomnak. Miklós herceg a Cotroceni kastélyból jövet a Calea Victoriei lenő királyi palotába igyekezett autóján, amelyet természetesen ő maga vezetett.

A Stirbey Voda és a Berzei ucca sarkán, ahol a villamosok meglehetősen veszedelmes lejtőre kapaszkodnak fel, Miklós herceg szabályszerűen túlkölt. A forgalmi rendőr megszeppent a királyi autó láttára és intett, hogy szabad az ut. Izzalmában elfelejtette ugyanis, hogy egy másodperccel azelőtt adott utat egy villamosnak, amely teljes sebességgel igyekezett felfelé a lejtőn.

Miklós herceg autója kikerült a keresztelőre, a villamos teljes sebességgel jött és az összeütközés, amely az autóra végzetes lett volna, elkerülhet-

etlennek látszott. A herceg azonban nem vesztette el lélekjelenlétét, oldalra kormányozta a kocsit, amelyet már megállítani nem tudott és nagy kört írva le, kikerülte a villamost, amelynek vezetője szerencsére ugyancsak fékezett.

A herceg elbeszélte kalandját a királyi palotában. Tegnap Károly király jött be a Cotroceni palotából a fővárosba. Az Erzsébet boulevardon a forgalmi rendőr, akit ugyancsak tűzbehozott a királyi kocsit látása, leállította a forgalmat, hogy utat engedjen az uralkodónak. A király erre megállította autóját, kihajolt a kocsiból és a következőket mondotta a forgalmi rendőrnek:

—Ne siess. Enged át a várakozó kocsikat. Ha egyszer utnak engedtel egy sort, ne állítsd meg, mert így keletkeznek a zavarok. Ha rendet akarasz és megőrzöd hidegvérvedet, nem történhetik semmi szerencsétlenség...

Kétszáz ezer embert befogadó mammut-futballpályát építenek Londonban

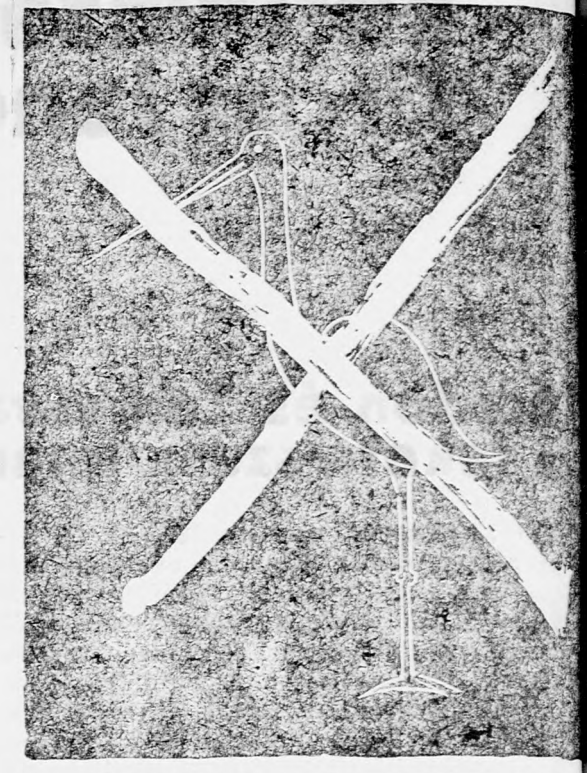
London, március 12. Közeledik az angol kupadöntő nagy napja s a futball iránt ezekben a napokban hihetetlen mértékben növekedik az érdeklődés. A futball felé tekint most Anglia sportkedvelő társadalma. Pedig a futball — uglátszik — cserbenhagyja az idén közönségét. Az történt ugyanis legutóbb, hogy egyetlenegy klubban, a Chelsea ben

egyszerre nyolc játékos betegedett meg influenzában.

Az érdeklődés beszédes dokumentuma, hogy a Chelsea és a Twickenham pályáján összesen százhuszezer ember nézett végig két futballmérkőzést. Két pálya, amelyen egy és ugyanazon a napon hatvan-hatvan ezres közönség „drukkolt“ csapatainak, még Londonban sem minden-

Kolozsvári Mentők készpénz sorsjátéka!
Nyeremény garantálva és fizetve Banca Albina által
SOHA TÖBBÉ!
Ilyen alkalom, hogy csekély 100 lejért gazdag ember lehessen, mert március 15-én 100.000 lejt, március 25-én 200.000 lejt és
április hó 1-én 1 millió lejt nyerhet
A cluj Mentők sorsjegy húzásain.
Siessen a vásárlással, amíg nem késő!
Sorsjegy kapható: dohány-hirlapáruda, borbélyoknál és uccai árusoknál, valamint 117 lej előzetes beklődése ellenében a Sorsjegyiroda Cluj, Str. Memorandului No. 16.
Nyeremény jegyzék hirlapilag közölve!

Semori BIZTONSÁG-TABLETTA

Semori BIZTONSÁG-TABLETTA

Kapható gyógyszerárakban, drogériákban

napi s a szakértők ebből azt a következtetést vonják le, hogy a futball népszerűsége még most emelkedőben van Angliában.

A kupadöntőre, amely pedig még csak egy hónap múlva lesz, már megkezdtek a jegyek árusítását. Az angol futballszövetség már elosztotta a jegyeket a vidéki és a londoni jegyárusító irodák között, valamint a különböző klubok között.

De még ez sem elég: a jegyek tekintélyes részét külföldre küldötték. Még a tengerentúltra is jutott belőlük, mert onnan is jelentettek be érdeklődést a világhíres angol futballsemény iránt.

A futballszövetség számításokat végeztetett és az eddigi megállapítások szerint nem kevesebb, mint félmillió ember mutat kíváncsiságot és érdeklődést, egyben hajlandóságot a jegyvásárlásra az idei angol kupadöntőre. Persze, az idén sem tudnak több helyet biztosítani százezernél. Eppen az idén megnyilvánuló és minden eddigit felülmúló hatalmas érdeklődés vetette a felszínre a kérdést: új, minden eddigi futballpályánál nagyobb pályát építenek szükségességét. A wemblevi Stadion, minden szépsége ellenére, többé nem alkalmas egy igazán nagyjelentőségű mérkőzés lebonyolítására.

Ha az új mamutpályát megépítik Londonban — amire minden remény megvan — akkor a világ olyan rekordról fog hallani, amire a terjeszkedési rekordok hazája: London is büszke lehet s ami nehezen lesz legyőzhető a kontinensen, vagy Amerikában. Arra gondolnak a futballszövetség emberei, hogy — ha megfelelő tőkés csoport akad — egy kétszáz ezer embert befogadó, hihetetlen arányú és berendezési futballarénát építtetnek. Kétszáz ezer ember egyetlenegy futballmérkőzésen! Vallóságos hadsereg, amely a tömegszuggeratív erejével hajthatja előre csapatát és embereit. Az érdeklődésnek ez az aránya túlnő korunk minden sportakciójának keretein. Az egyik legnagyobb angol sportrevü megállapítja, hogy ilyen érdeklődés mellett a napilapok sportrovatai kénytelenek lesznek terjedelmüket oldalakkal növelni.

— A Rex-féle rádiólopások ügye. Tegnap számunkban közölt cikkünkkel kapcsolatban a cég annak közlésére kér fel, hogy az alkalmazottak által lopott árak értéke nem több negyven ezer lejnél és az az összeg is részben megtérül a tetteseknél talált dolgokból.

— Dr. Felix Rosenblüth Romániába jön. Bukarestből jelentik: Dr. Felix Rosenblüth, a cionista executive tagja, március 20-án Romániába érkezik. Rosenblüth fel fogja keresni a főváros cionista irodáit és intézményeit, majd kiutazik a vidékre és érintkezést fog keresni a különböző országgrészek vezető cionistáival. Dr. Rosenblüth a „Sokolov-hónap“ megszervezését fogja irányítani.

Ma terjesztik

Is V

„Meg aka

Bucuresti-Bukares Kelet tudósítójától. utáni ülésén napirendszólat fel. Elmondta azelőtt a legutóbbi vavereszkánus kortes meg akarták őt aka választási propagandátesek ellen lefolytatágy azonban még a el odáig, hogy a fő A vádlottak ugyan gyálon megjelenészabotálja az ellenparancs végrehajtás között többen vanna kat töltötték be a m Calinescu belügyi hogy meg fogja vizsteszti a szükséges in

Beterjesztik dikalizálásávaslatot

Jakoban többségi ügyi minisztert inter repatermelők ügyébe cukorgyárosok igyek kijátszani.

Madgearu földmű Ezen a héten ül öss amely a vitás kérd vatott.

Egyébként is holn jeszteni a cukorte szindikalizálásáró

amely egyszersmind ni az ilyen termés nek.

Vita

Leon lupista: A cu lió lejes tartaléko Rösszul teszi a korm tyús kézzel bánik ve

Madgearu: Biztosí hogy a kormány min zött meg fogja véden érdekeit. A helyzet a kényes, miután a cu állandó ellentétek va fölborulása pedig azt man cukorépateme nehézségekkel talál

Cuza: Azokat a né ségesen szitják a cu

Madgearu beteresj ele a gabonatermekel javaslatot, majd egy latot, amely tizmilli telt szavaz meg a mu nak a munkanélkülie

Kun Ando leteket val

Ceusana többségi ja meg ezután a kor szel üzött pnamák ug hogy a szeszgyártás fantasztikus összege

Minden felelete

A GENIUS KIS Teljes idegen szava lozofia, jog, közgaz minden szavaz 40.000 cikk, 800 ke mert az eddigi 560

ára füzve kötve 2

KAPHATO A KÖNYVOSZ

Ma terjesztik be a cukorgyárak szindikalizálásáról szóló törvényjavaslatot

Ismét a feketeszesz fölött vitáztak a kamarában

Roxin biharmegyei kormányparti képviselő tiltakozott az ellene emelt vádak ellen. Dr. Fischer József megsürgette a bírák szervezetéről szóló törvény módosítását

„Meg akartak zsarolni” — mondotta Roxin

Bucuresti-Bukarest, március 12. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara ma délutáni ülésén napirend előtt Manu lelkész szólalt fel. Elmondja, hogy három évvel ezelőtt a legutóbbi választások alkalmával a vereszkánus kortések elrabolták, mert meg akarták őt akadályozni abban, hogy választási propagandát fejtsen ki. A tettesek ellen lefolytatták a vizsgálatot, az ügy azonban még a mai napig sem jutott el odáig, hogy a főtárgyalást megtartsák. A vádlottak ugyanis nem akarnak a tárgyaláson megjelenni, a rendőrség viszont szabotálja az ellenük kiadott elővezetési parancs végrehajtását, mert a vádlottak között többen vannak, akik magas pozíciókat töltöttek be a multban.

Calinescu belügyi alminiszter megígéri, hogy meg fogja vizsgálni az ügyet és megteszi a szükséges intézkedéseket.

Beterjesztik a cukorgyárak szindikalizálásáról szóló törvényjavaslatot

Jakoban többségi ezután a földművelésügyi minisztert interpellálja meg a cukoripartermelők ügyében, akiknek érdekeit a cukorgyárosok igyekeznek mindenképpen kijátszani.

Madgearu földművelésügyi miniszter: Ezen a héten ül össze a vegyes bizottság, amely a vitás kérdések elintézésére hivatott.

Egyébként is holnap be fogom terjeszteni a cukoripartermelők és gyárosok szindikalizálásáról szóló javaslatot.

amely egyszermindenkorra véget fog vetni az ilyen természetű elégedetlenségeknek.

Vita a cukorgyárak miatt

Leon Lupista: A cukorgyárosok 150 millió lejes tartaléktőkével rendelkeznek. Részlet teszi a kormányt, ha annyira késztyűs kézzel bánik velük.

Madgearu: Biztosíthatom, képviselő ur, hogy a kormány minden körülmények között meg fogja védeni a fogyasztó tömegek érdekeit. A helyzet azonban meg lehetne könnyes, miután a cukorgyárosok között is állandó ellentétek vannak. Az egysúlyi fölbolrulása pedig azt jelentené, hogy a román cukoripartermelés értékesítése újabb nehézségekkel találná magát szemben.

Cuza: Azokat a nézeteltéréseket mestersegesen szitják a cukorgyárosok.

Madgearu beterjeszti ezután a kamara elé a gabonatermékek értékesítéséről szóló javaslatot, majd egy másik törvényjavaslatot, amely tízmillió lejes rendkívüli hitelt szavaz meg a munkaügyi minisztériumnak a munkanélküliek számára.

Kun Andor megdöböntő részleteket vallott

Ceusana többségi képviselő interpellálja meg ezután a kormányt a feketeszeszszel üzött pnamák ügyében. Rámutat arra, hogy a szeszgyártás körüli visszaélések fantasztikus összegekkel károsították és

?

Minden kérdésre feleletet ad a

A GENIUS KIS LEXIKONA (1931)

Teljes idegen szavak szótára, sport, filozófia, jog, közgazdaság, technika, stb. minden szaváról felvilágosít 40.000 cikk, 800 kép, 64 műmelléklet mert az eddigi 569 lejes bolti ár helyett

ára füzve 200 lej, kötve 240 — lej

KAPHATO AZ UJ KELET KÖNYVOSZTALYÁBAN

károsítják meg az államot. Az összes vizsgálatok pozitív eredmény nélkül végződtek, miután a fennálló törvény majdnem lehetetlenné teszi igazságügyi szankciók alkalmazását, a pénzbüntetéseket viszont nem röjják ki a hatóságok, vagy pedig olyan személyekre hártják, akik a bírságot képtelenek megfizetni. Az utóbbi időben a sajtó is riadóztató fujt ebben a kérdésben. A botrányba belekeverték a parlament egyes tagjainak nevét is.

A Kolozsváron letartóztatott Kun Andor megdöböntő vallomásokot tett a vizsgálóbíró előtt.

Kérem a kormányt, bocsássa rendelkezé-

semre az ügy dossziéját, hogy interpellációm kifejtthessem.

Roxin biharmegyei képviselő emelkedik ezután szólásra.

— Az Universul és a Curentul című lapok — mondja Roxin — belekeverték a feketeszeszszel kapcsolatos üzemekbe egy képviselő nevét is.

Leon: Ki az a képviselő?

Roxin: Az én szerény személyem

Leon: Akkor bocsánatot kérek.

Roxin: Tudni kell, hogy nekem csak egy kis mezőgazdasági szeszgyáram van Bihar megyében. A gyárat nem vezetem személyesen, hanem bérbeadtam. Ha te-

hát ebben a gyárban történtek volna szabálytalanságok, úgy a vádak nem engem, hanem csakis a bérlőt érhetik. Az én személyemet semmiesetre sem lehet felelőssé tenni. A lapok ellen, amelyek meg-rágalmaztak, sajtópert indítottam, de valószínűleg várhatok halálomig, amíg ezek a perek itélethozatalra fognak kerülni.

Többek között azt írta rólam az egyik lap, hogy Temesváron követtem el különböző üzemeket, holott már négy hónapja nem jártam a Bánságban.

A sajtó apacsa azonban nem kimélnék és el akarják tőlem venni egyetlen vagyonomat, amivel rendelkezem: becsületemet. A kampányt egy nagyváradi álhírlapiról,

az Ecouil című lap munkatársa indította meg ellenem, aki 50 ezer lejt akart kizsarolni tőlem, mire kidobtam.

Amennyiben bizonyítékokat fognak ellenem felhozni, úgy le fogom vonni az összes konzekvenciákat. Addig is kérem a kamarát, legyen bizalommal irántam.

Dr. Fischer József kéri az igazságügyminisztert, hogy miért késik a bírák szervezetéről szóló törvény módosító javaslatának beterjesztése.

Ezután áttérnek a napirendre és Negura liberális mondja el interpellációját a szövetségi bankok ügyében.

Késszurásokkal halálra sebeztek egy közrendőrt

Két rovtomultu bandita bossuja

Bucuresti-Bukarest, március 12. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délelőtt páratlanul álló büntény játszódott le a fővárosban. Roman George közrendőrt, aki a Pantelimon uca sarkán teljesített szolgálatot, egy adott pillanatban két rovtomultu egyén megtámadta a

nyílt uccán és több késszurással súlyosan megsebesítették. A rendőr véresen esett össze, míg a két támadó futásnak eredt a járókelők azonban elfogták őket.

Kihallgatásuk alkalmával kiderült, hogy a támadókat Petre Constantin-

nak és Alexanru Hatinak hívják. Bevallották, hogy azért szurták le Roman Georget, mert az egy alkalommal letartóztatta és megverte őket. A rendőr a délután folyamán a kórházban meghalt.

Berukkoló fiatalemberek véres antiszemita botrányt rendeztek egy beszarábiai városban

A zsidók ellentámadással védekeztek, mire a tüntetőcsoport visszavonult

Bucuresti-Bukarest, március 12. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A beszarábiai Tg.-Securenii városkában súlyos antiszemita botrány történt. Tegnap délelőtt kellett volna a most berukkoló fiatalembereknek a várost elhagyniok. A fiatalemberek eutazásuk előtt alaposan felöntötték a garatra, majd kiadták a jelszót:

— Halál a zsidókra!

A fiatalemberek csoportokba verődve járták be a városkát. A zsidó

üzletek kirakatait és cégtábláit beverték, a kirakatokat kifosztották és a zsidó járókelőket súlyosan inzultálták. A rendőrség egyetlen esetben sem lépett közbe. A támadás meglepetésszerűen érte a városka zsidóságát, amelynek vezetői a hatóságoktól kértek védelmet. Miután a rendőrség kijelentette, hogy tehetetlen az antiszemita legényekkel szemben, a városka zsidósága önvédelemre határozta el magát. A Fő-

téren csakhamar igen sok zsidó verődött össze, akik energikus közbelépéssel akadályozták meg az antiszemita kilengések folytatását. A támadók erre a városháza udvarán kerestek menedéket. Közben kisebb összeütközés volt a két tábor között, amelynek három súlyos és több könnyebb sebesültje van.

A belügyminisztérium vizsgálatot rendelt el.

Izgalmas uccai hajsza után fogtak el egy felmentett kommunista ifjumunkást Marosvásárhelyen

Az ifjumunkás azzal vádolt a táblai tárgyaláson egy rendőrtisztviselőt, hogy letartóztatásakor súlyosan bántalmazta

Tg.-Mures-Marosvásárhely, március 12. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A marosvásárhelyi ítélőtáblán ma két kommunista perben hangzott el ítélet, melynek epilógusaként az egyik felmentett ifjumunkást hosszú és izgalmas uccai üldözés utn fogott el újra a rendőrség. A tábla előbb Ábrahám Piri és Klein Dezső kommunista munkások fellebbviteli perében döntött és jóváhagyta a törvényszék két éves büntetését.

Ezután néhány kommunista ifjumunkás pere került a tábla elé, akiket kommunista röpíratok terjesztésének

vádjával ítélte el annak idején a törvényszék. Az ifjumunkásokat felmentette a tábla, de a tárgyalás érdekes jelentekben bővelkedett. Az egyik, Bereczky nevű ifjumunkás azt a kijelentést tette, hogy

Morariu komiszár a rendőrségen több ízben is bántalmazta.

Morariu, aki jelen volt a tárgyaláson, kijelentette, hogy ez nem igaz. Bereczky továbbra is fenntartotta, hogy Morariu megverte.

A felmentő ítélet után a kommunisták elhagyták a tábla épületét. A rend-

őrség emberei a tábla előtt le akarták tartóztatni Bereczkyt, aki azonban futásnak eredt.

Izgalmas üldözés kezdődött ezután, melyben az összes közelben tartózkodó rendőrtisztviselők, valamint a tárgyalásról távozó munkások is résztvettek.

A csoporthoz végül az ucca közönsége is csatlakozott, úgy, hogy egész tömeg rohant az ész nélkül futó ifjumunkás nyomába.

Végül Bereczkyt a rendőrség emberei elfogták és a rendőrségi fogdába szállították.

— Csehszlovákiának 446 zsidó hitközsége van. Prágából jelentik: A legújabbban megjelent statisztika szerint a csehszlovák köztársaság területén ezidőszerint 446 zsidó hitközség működik, amelyek közül 443 rendelkezik törvényesített alapszabályokkal. Ezek közül Csehszlovákiában 196, Morvaországban 50, Sziléziában 7, Szlovénországban 167 (107 ortodox, 29 kongresszusi és 31 status quo község), Ruszinszkoiban pedig 26 hitközség (25 ortodox és egy kongresszusi) működik.

Kereskedők! Konfekciósok! Masamódok! Szalonok figyelmébe! Ne vigye pénzt külföldre! Olesó külföldi árak! Béli, estélyi ruha és kabátvirágok! Mindennemű divatlap és saját tervezés szerinti himzések. Batikolás és mintázás mindennemű anyagra. Minden megrendelést 24 óra alatt elintézem. Frankó szállítom.

**„HELICON“
iparművészeti- és himző-műterem**

ORADEA, str. Rimanóczy 4. I. emelet

A Patria Jelenti:

Burileanu bankkormányzónak a fejére esett egy téglá

Az Indreptarea válaszlól:

A felülről jövő törvényteleniségre az alulról jövő karóval fogunk válaszolni

Bucuresti-Bukarest, március 12. (Az Uj Kelet tud.) A Banca Nationala kormányzójának eltávolítása még mindig az általános érdeklődés homlokterében áll. A hir nemcsak az országban, hanem külföldön is hatalmas felütést keltett. A külföldi sajtó nagy cikkeiben foglalkozik ezzel a Románia annaleseiben páratlanul álló, de a külföldi államokban is igen ritkán előforduló esettel. *Moreau* francia és *Schacht* német bankkormányzó analog-eseteit emlegeti a kormány. Előbbinek menni kellett, mert *Caillex* pénzügyminiszter nem akart vele együtt dolgozni, utóbbi pedig azért távozott, mert nézeteltérés támadt közte és a német kormány pénzügyi politikája között a jóvátétel kérdésében.

A *Burileanu*-ügy körülményei azonban egészen egyedül állók. A külföldi lapok ámulva kérdezik: hogyan lehetséges az, hogy a jegybank kormányzója más politikát próbáljon folytatni, mint a kormány hivatalos politikája? Lehetséges — mondják ezek a lapok — hogy *Burileanu*nak igaza volt. Ez azonban semmiesetre sem jogosítja fel arra, hogy kormányát dezavualja. Van azonban olyan hangok is, amelyek igen szigorúan elítélik azt a módot, ahogyan a kormány *Burileanu*val szemben eljár. Bukarestben sokat beszélnek arról, hogy *Puau* francia követ egy diplomata társaságában igen erős szavakat használt a történet meg bélyegzésére.

Annyi bizonyos, hogy az ügy aktái korántsem tekinthetők lezártak. Míg a nemzeti-parasztpárt kolozsvári hivatalos lapja a „Patria” diadalmasan jelenti, hogy *Burileanu* bankkormányzó fejére esett a téglá, az „Indreptarea”, a néppárt hivatalos lapja vezércikk helyén forradalmi aktusnak minősíti *Burileanu* eltávolítását. A cikk, amely már napokkal ez előtt be volt jelentve, a legtriviálisabb kitételeket zudítja a kormányra és *Mironescu* miniszterelnökre a történet miatt. „Hallatlan gyalázat történt — írja az *Indreptarea* — a Banca Nationala kormányzóját egyszerűen kitéték állásából, hogy a jelenlegi rezsimnek egy névtelen profitálójával töltsék be helyét. *Mironescu* karnevál-miniszterelnök, akinek piédesztálját csak a *Bragadiru* gyár söröshordói alkotják, diktatori alüroket öltött magára. Hová jutott ez a szegény ország, ha fejük tejére állnak a buták s törvényhozókká lesznek a dadogók! A történelem azonban kéréllhetetlenül megismétlődik és a felülről jövő törvényteleniségre az alulról jövő karóval fogunk válaszolni!”

A cikk szokatlanul erős hangja s a befejezés fenyegető tónusa nemcsak a néppárt ellenzéki politikájával magyarázható meg. Sokkal inkább arra vezethető vissza, hogy *Burileanu* az a vereszkánusok ültették be a Banca Nationala kormányzói székébe s a volt kormányzó igen szoros kapcsolatokban áll *Gogával*. Erthető tehát a néppárt elkeseredése, amit még az is fokoz, hogy ez a párt komoly reményeket fűzött *Károly* király visszatérésével kapcsolatban, olyan reményeket, amelyek nem látszanak a leggyorsabb beteljesülni.

Burileanu közigazgatási bíróságtól fogja kérni az elmozdításáról szóló dekretum megsemmisítését és a Banca Nationala kormányzói székébe való visszahelyezését. Az elbocsátásról szóló dekretumot ugyan az uralkodó is aláírta, de az alkotmány értelmében a

felelősség a kormányt, helyesebben a dekretumot ellenjegyző reszortminisztert illeti meg. Az alkotmány értelmében a végrehajtó hatalom gyakorlásával kapcsolatos minden aktus megtámadható a közigazgatási bíróság előtt, ha az a törvényekkel ellenkezik, függetlenül attól, hogy az aktus királyi dekretum alapján történt-e, vagy sem.

Itt azonban felmerült egy fogas kérdés: hivatott-e a közigazgatási bíróság *Burileanu* elmozdítása felett ítélni. A kormány ugyanis a dekretumot kísérső jelentésben azzal vádolja a volt bankkormányzót, hogy szabotálni akarta a kölcsönt s ezzel az ország érdekei ellen vétet. Ez az indoklás kizárólag politikai természetű. Vajjon a közigazgatási bíróság kimondhatja-e, hogy *Burileanu* nem szabotálta a kölcsönt? S ha igen, magáévá teheti-e azt az álláspontot, hogy *Burileanu* a kölcsön szabotálásával nem vétett az ország érdekei ellen?

Ezekre a kérdésekre a közeljövő hivatott válaszolni. De akárhogy is döntsön a legfőbb közigazgatási bíróság, az eset következményei elkerülhetetlenek.

Duca volt belügyminiszter formu-

Nagyszabású sorsjáték megrendezésére kaptak engedélyt az erdélyi zsidó kórházegyesületek

A kolozsvári, nagyváradai és szatmári zsidó kórházegyesületek közös sorsjátékán közel hárommillió lej készpénzgyermény lesz kisorsolva

Mindenkinek emlékeztében van még az a páratlanul sikerült sorsjáték, amelyet a kolozsvári Zsidó Kórházegyesület rendezett meg az elmúlt évben. Bátran állítható, hogy ez volt az első komoly sorsjáték Romániában az utolsó tíz esztendőben. A közel hárommillió lejt kitevő nyeremények, amelyeket — mint emlékeztet — az *Albina* bank garantált, nyomban a huzás után ki lettek fizetve a boldog nyerőknek. Nem egy szegény család gondolt meg ma is hálátelt szívvvel a Zsidó Kórházegyesületre, amely a sorsjáték révén ugyszólván egész életre boldoggá tette őket.

Az utóbbi időkben a kolozsvári Zsidó Kórházegyesület vezetőségénél számosan érdeklődtek, hogy nem-e kívánja megismételni nagyszerű sorsjátékát. Ez az egyre jobban fokozódó érdeklődés indította a kolozsvári Kórházegyesületet arra, hogy a nagyváradai és szatmári zsidó kórházegyesületekkel karöltve egy újabb nagyszabású sorsjáték megrendezésére kérjen engedélyt

Oroszországi zsidó kommunisták éles kampányt indítottak a circumcizio ellen

„Barbár hagyománynak” bélyegzik az ősi zsidó szokást

Riga, március 12. Minszkból érkezett jelentések szerint az orosz hatóságok letartóztatták *Radminsky* minszki származású mehel, aki a városban a metszői funkciókat is ellátta. A letartóztatás oka az volt, hogy *Radminsky* a rituális circumcizio helytelen kezelésével egy csecsemőnek a halálát idézte elő. *Radminsky* ellen gyorsított eljárással fogják lefolytatni a tárgyalást és a kommunisták már most éles és intenzív kampányt indítottak be a circumcizio ellen.

A zsidó kommunisták már régóta vetették a circumciziót és a rituális vágatást a vallásellenes kampán során támadásuk

láta meg a kamara viharos ülése után, egy dr. Lupuval folytatott beszélgetés során a következő dilemmát:

„Ha a legfőbb közigazgatási bíróság helybenhagyja *Burileanu* menesztését, ez azt jelenti, hogy a mindenkori kormánynak bármikor jogában áll a bank kormányzót elmozdítani, ha ezt az ország érdekébenvalónak fogja minősíteni. Ha pedig a bíróság elrendeli *Burileanu* visszahelyezését, úgy a kormány s az ország presztízse szenved súlyos csorbát.”

Dr. Lupu sietett felhívni *Duca* figyelmét arra, hogy a dilemma igen ravaszul van megfogalmazva. Ugy lát-szik — mondotta Lupu, — hogy *Duca* ezzel elő akarta készíteni magának az utat arra, hogy kormányra kerülése esetén *Anghelcut* kiemelje a kormányzói székéből.

— Már látom is — mondotta Lupu — hogy fog *Anghelcut* repülni a Banca Nationala épületéből.

Lehetséges, hogy *Lupu*nak igaza volt. De annyi bizonyos, hogy ebből a repülésből sem az országnak, sem a Banca Nationalának nagy haszna nem lesz.

cumcizio.

A charkowi jiddis kommunista ujság, a Stern című hetilap szintén harcot hirdet e zsidó ritus ellen és azt fejtegeti, hogy a circumcizio barbár szokás, amelynek véget kell vetni.

A csodatevő reklám

Newyork, március 12. Amerikában számos történet forog közzsajon, amelyek — többnyire humoros formában — a reklám értékét demonstrálják. Ezek a történetek rövid és jellemző módon arról szólnak, hogyan lehet felkelteni az érdeklődést már meglevő szükségletek iránt, illetve hogyan lehet ilyen szükségleteket teremteni „It pays to advertise” — a reklám kifizetődik — mondják az amerikaiak, azonban kérdés, hogy mit mond a tapasztalat gazdasági válságok idején?

A The Saturday Evening Post című amerikai lap, amely az egész világon a legnagyobb példányszámban jelenik meg, 1921-gig visszamenőleg vizsgálta ezt a problémát és a következő megállapításokra jutott: Az Egyesült Államok 184 legnagyobb cége közül, amelyek egyenként körülbelül évi százezer dollárt költöttek reklámra, 59 a kritikus 1921. évben fokozta reklámtevékenységét, 125 cég pedig csökkentette. Az első csoport üzleti jelentései szerint ezeknek a cégeknek a forgalma 1921-ben némileg csökkent ugyan, de már 1922-ben jelentékenyen emelkedett s az üzletmenet és az üzletkör a következő években állandóan bővült. A másik csoport, amely 1921-ben erősen korlátozta a reklámra fordított kiadásait és ezt a „takarékosági politikát” tovább is folytatta, 1923-ig súlyos veszteségeket szenvedett, amelyekért csak a beállott konjunktúra kárpótolta őket némileg.

A helyesen irányított és céltudatos következetességgel keresztülvitt reklámpropaganda hatását a legjobban talán az American Radiator Company üzletkörüének az elmúlt évben történt kiterjesztése mutatja. Az amerikai tőzsdéken 1929-ben beállott áresések első hatása az építkezések megszűnése volt, ami a legsúlyosabban a központi fűtési-ipart érintette. A legtöbb szakmabeli vállalat elhatározta, hogy korlátozza üzemét és — bevárja a jobb időket. A Radiator Company azonban nem elégedett meg ezzel a helyzettel és nem akart ölebetett kezekkel ülni. A cég reklámfőnökeinek ekkor olyan ötlete támadt, amely most, megvalósítása után, olyan természetesnek tűnik fel, mint *Kolumbusz* tojása. A tőzsdé összeomlásáig az új építkezések teljes mértékben igénybevétték a lakásberendező ipart. Mivel ez a fogyasztási terület egyelőre megszűnt, másról kellett gondoskodni. Gondosan összeállított statisztika arra a meglepő eredményre vezetett, hogy az Egyesült Államok huszonnegy millió családlá háza közül tizenhat millióban még mindig közönséges kályhával fűtenek. Arról volt tehát szó, hogy a központi fűtés ezekbe a házakba is bevezessék. A pénzszűke és az új beruházásoktól való idegenkedés ellenére a Radiator Company elégtökét szerzett arra, hogy az amerikai központi-fűtőiparnak lehetővé tegye a tizenhatmillió kisebb-nagyobb fűtőtest berendezését csekély részletörlesztés ellenében. Az itt számbajehető publikum figyelmét mindenekelőtt újsághirdetések útján hívták fel arra, hogy modernizálja lakása fűtését. Ezután egész sereg, különleges instrukciókkal ellátott ügynököket küldtek ki ennek a tizenhatmillió, központi fűtés nélküli háznak a tulajdonosaihoz. Az utazók mindegyikét egy „How Book” (Hogy csináljuk?) című könyvvel látták el, amely a pszichológia valóságos mesterműve és a bevöknek a központi fűtés elleni minden elképzelhető kifogásával szemben jó tanácsokkal szolgál. Ennek a reklámhadjáratnak azután meg is volt a kellő eredménye, mert a Radiator Company erőyes kezdeményezése az amerikai központi fűtési-ipart — a kedvezőtlen gazdasági viszonyok ellenére — több, mint három évre el-látta munkával.

Dávid Golder

a szegény zsidófiuból lett nagystílusú bankár életének regénye fölemelkedésétől bukásáig. *Irene Nemirovsky* regénye egyike az utóbbi évek legnagyobb sikerű könyveinek

Ára füzve 136 lej.

Ára kötve 204 lej.

Kapható az UJ KELET könyvosztá-lyában.

HIR

Az Uj Kelet az erdélyi zsidó Főszerkesztő: Dr. Felelős szerkesztő: Bukaresti Ernő, Hátzsegi Ernő, Cikkünk utánnyomata megjelölésével

— Bécsben megszűnik jelentik: A hóúvás terak fővárosban megsjelentettek forgalmi közlekedésében.

— Uj aranybányák yorkból jelentik: Az Bahay bányakamara grjó tartományban gázközetekre bukkantak. zölte, hogy az ujonnan bányá magánkézben ezer aranyásó kelt ut felé. Az új aranybányák pitások szerint a köz-dollár hasznót fog hoz

— Két heti élethálál éleiben vetett partra halászt, akiket elvesze donból jelentik: Rig tenger partra vetett henger át egy eiszakad sodródottak a rigai tenki, hogy a megmenekülhetett volna. A halásztózik már halottnak és kimerülten értek pa

— Csaltak a monte Nizzából jelentik: A főrsege a játékkaszinó nagyarányú csalását a pierék a különböző ma a montecarlói Sporting talainál egymással a vereségekre tettek sz több mint százötvenezer sitották meg a bankoka

— Hock János hazatció indult meg Budapest jelentik: Ripka Ferenc mester kezdeményezés meg Budapesten az é Hock János hazatérése cióban részt vesz Almas és több képviselő is.

— Letartóztatták Osebb tőzsdeszakulását: Bruzadellit, a hir rendőrség letartóztát olasz tőzsdetörvény érszigetekre deportálták. Bruzadelli az utóbbi id legnaggyobb spekulánsa den folyó kontreminjáta aki a Banca Commercial bámulatos ügyesség hónapokig tartó hadjár landos játék ma egy h hogy Bruzadelli 130 r fizetéseit nem tudta te kényszereladással kella bonyolítani. Bruzadelli deportálása annál inkább tünést Milánóban, me hivat volt a fasiszta p partállásában bizakodv tekhez fogni, amelyekn teléről minden szakem volt győződve.

— Színházi botrány cífista darab bemutatá lentik: Nagy színházi dessauai Frigyes-színház soron Herse Henrik „A című darabja állt, am került Dessauban első darab egy frontkatoná teg viszontagság után meghasonlott, egyedülá sa a nagy városba, m társak élő emlékoszlop jelenete négy sebesült elő, akiknek a színház segítséget. Ennél a jel körében nyugaltság egyre fokozódott s ha ben és valóságos füttv A zaj egyre fokozódott hangzottak: „Le a fü abba!” Az igazgatóság volt leeresztetni a füzg negyedórára megszakit ben a darab rendezője elé és magyarázó szav nethez. Beszéde eleint később azonban a közön gy, hogy a darabot el

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jambor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő, Hotel Imperial
Elkeink utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— Bécsben megszűnt a hófúvás. Bécsből jelentik: A hófúvás tegnap délen az osztrák fővárosban megszűnt. Vidékről sem jelentettek forgalmi zavarokat a vasutak közlekedésében.

— Uj aranybányák Amerikában? Newyorkból jelentik: Az amerikai Thunder Bahay bányakamara közlése szerint Ontarió tartományban gazdag aranytartalmu kőzetekre bukkantak. Bár a kamara közölte, hogy az ujonnan felfedezett aranybánya magánkézen van, mégis már több ezer aranyasó kelt utra az uj igéretföld felé. Az uj aranybánya az eddigi megállapítások szerint a kőzet tonnájaként 500 dollár hasznot fog hozni a tulajdonosnak.

— Két heti élethál-küzdőm után még életben vetett partra a vihar tizenegyi halászt, akiket elveszetteknek hittek. Londonból jelentik: Rigában ma a viharos tenger partra vetett 14 halászt, akik két héten át egy eiszakadt nagy jégtömbön sodródtak a rigai tengerből vízen anélkül, hogy a megmenekülésre reményük lehetett volna. A halászok kiket hozzátartozók már halottnak hittek, kitéhezten és kimerülten érték partot.

— Csaltak a montecarlói croupierek. Nizzából jelentik: A francia Riviera rendőrsége a játékkaszinók croupierjeinek nagyarányu csalását leplezte le. A croupierek a különböző magán kaszinókban és a montecarlói Sporting Club baccarat-asztalainál egymással összejátszva óriási nyereségekre tettek szert és ilyen módon több mint százötvenezer frankkal károsították meg a bankokat.

— Hock János hazatérése érdekében akció indult még Budapesten. Budapestről jelentik: Ripka Ferenc Budapesti főpolgármester kezdeményezésére akció indult még Budapesten az emigrációban levő Hock János hazatérése érdekében. Az akcióban részt vesz Almássy László házelnök és több képviselő is.

— Letartóztatták Olaszország leghiresebb tőzdespekulánsát. Milánóból jelentik: Bruzadellit, a híres kontreminőrt, a rendőrség letartóztatta és most az uj olasz tőzdetörvény értelmében az olasz szigetekre deportálták. Mint ismeretes, Bruzadelli az utóbbi időkben Olaszország legnagyobb spekulánsa és a milánói tőzsdén folyó kontreminjátéknak vezetője volt, aki a Banca Commerciale részvényei ellen bűmulatos ügyességgel és szívóssággal hónapokig tartó hadjáratot indított. A kalandos játék ma egy hete azzal ért véget, hogy Bruzadelli 130 millió líras tőzsdéi fizetéseit nem tudta teljesíteni, úgy, hogy kényszerreladással kellett angazsmáit lebonyolítani. Bruzadelli letartóztatása és deportálása annál inkább kelt óriási felháborítást Milánóban, mert a bankár lelkes híve volt a fasiszta pártnak és politikai pártállásában bizakodva mert olyan üzletekhez fogni, amelyeknek gyászos kimeneteléről minden szakember már előre meg volt győződve.

— Színházi botrány Dessauban egy pacifista darab bemutatóján. Dessauból jelentik: Nagy színházi botrány tört ki a dessaudi Frigyes-színház előadásán. A műsoron Herse Henrik „A X-es szentároló” című darabja állt, amely ez alkalommal került Dessauban első ízben előadásra. A darab egy frontkatonáról szól, aki rengeteg viszontagság után mint önmagával meghasonlott, egvedülálló ember tér vissza a nagy városba, mint az elesett bajtársak élő emlékoszlopa. A darab egyik jelenete négy sebesült katona sorsát adja elő, akiknek a szanitécek nem nyújtanak segítséget. Ennél a jelenetnél a közönség körében nyugtalanság keletkezett, amely egyre fokozódott s hamarosan sziszegésben és valóságos füttvorknába robbant ki. A zaj egyre fokozódott és ilyen kiáltások hangzottak: „Le a függőnyel, hagyják abba!” Az igazgatóság végül is kénytelen volt leereszteni a függőnyt és az előadást megvédőre megszakították. Szünet közben a darab rendezője lépett a függőny elé és magvarázó szavakat fűzött a jelenethez. Beszéde eleinte zajongásba fult, később azonban a közönség elcsöndesedett, úgy, hogy a darabot elő is adták végig.

Az angol munkáskormány nem mondott le önálló álláspontjának képviselőtől a genfi leszerelési konferencián

Alexander tengerészeti miniszter cáfolata

London, március 12. Az alsóház tegnapi ülésén Alexander, az admirális első lordja cáfolta a munkáspárt politikai ellenfelei által külföldi saájórganumokban terjesztett azon híresztelést, hogy a munkáskormány a francia-olasz tengerészeti megegyezésért cserébe lemondott önálló álláspontjának képviselőtől a genfi leszerelési világkonfe-

rencián és hogy az angol megbízottak a világerőtekezleten csak arra szorítkoznának, hogy a francia álláspontot támogassák.

Párizs, március 12. Briand és Dumont miniszterek a kamara egyesített külügyi és tengerészeti bizottságát tegnap tájékoztatták a létrejött flotta-korlátozási egyezményről.

— Teastély. A kolozsvári zsidó ifjúsági szervezetek, a WIZO-val karöltve f. hó 14-én, szombaton este a Metropole étterem helyiségében teastélyt rendeznek, amelyre ezuton is meghívják az érdeklődőket.

— Căldăruşu hangversenye. Petre Căldăruşu, aki éveken át volt a kolozsvári Opera baritonistája és ez idő alatt kitűnő organumával és énektudásával elnyerte a közönség elismerését, szombaton este 9 órakor a megyei prefektúra disztermében hangversenyt rendez. Căldăruşu kívül felépnek még Varga Zsuzsika, Orbán Mici és Constantin Leon tenorista is, mindnyájan Stolta Jenő tanítványai s akiket a koncertközönség már régebből előnyösen ismer. A koncert iránt nagy érdeklődés mutatkozik, annál is inkább, mivel ennek sikere a jelenleg állástalan Căldăruşu számára egzisztenciális érdekü.

— Borzaimas autókarambol Dél-Franciaországban. Párizsból jelentik: Borzaimas autókatasztrófa történt tegnap Dél-Franciaországban, a spanyol határ közelében levő Motrejeau közelében. Két gépkocsi rendes menetességgel haladva az országuton egymásba szaladt. Az összeütközés következtében egyik autó benzintartálya felrobbant s az egész autó porráglett, míg a másik gépkocsi szétzúzódva felborult és hatalmas lendülettel az árokba zuhant. A katasztrófa eddig két halott és négy súlyosan sebesült áldozata van. A sebesültek között azonban kettő szintén a halállal vívódik. Mivel a katasztrófa egyetlen életbenmaradt áldozatát sem lehetett mindeztől kihallgatni, nem tudni, hogy a katasztrófát voltaképpen mi idézte elő. A hatóságok ebben az irányban folytatják most a vizsgálatot.

— Javulás mutatkozik az amerikai munkanélküliség terén. Washingtonból jelentik: A munkanélküliség terén javulás mutatkozik. Gazdasági körökben azt állítják, hogy a válság tuljuttott mélypontján. Több iparágban a sok megrendelés fokozott termelő munkát igényel.

— A magyar kereskedelmi miniszter visszatért olaszországi utjából. Budapestről jelentik: Bud János magyar kereskedelmi miniszter visszatért olaszországi utjából. Beavatottak szerint a miniszter megállapodást kötött az olasz kormánnyal 1 millió 200 ezer mázsa buza importjára.

— Meghalt egy híres német filmrendező. Londonból jelentik: Sanfranciskóból jelentik, hogy Murnau, ismert német filmrendező, autószerencsétlenség következtében életét vesztette. Murnau éppen hazakészült Németországra.

— Százéves az idegenlégió. Párizsból jelentik: Franciaországban és a francia gyarmatokon most ünneplik meg fényes katonai pompával a francia idegenlégió fennállásának századik évfordulóját.

— Kelet-Franciaországban még tart a havazás. Párizsból jelentik: Belforttal a vasúti forgalmat sikerült helyreállítani. Kelet-Franciaországban több helyen a havazás még tart. Az északi kikötők közül Cherbourg környékén félméteres a hóréteg, amire évtizedek óta nem volt példa.

— Nagy előkészületek folynak a páni-diai kongresszus előkészítésére. Londonból jelentik: Karakhiban most folyik a páni-diai kongresszus előkészítése. A kongresszusra Gandhi is Karakhibába érkezett.

— Negyvenmillió frankot utalványoz a belga kormány a munkanélküliség enyhítésére. Brüsszelből jelentik: A belga minisztertanács Jaspas miniszterelnök elnöklése alatt elhatározta, hogy az államhivatalnokok fizetését hat százalékkal leszállítja. E fizetésleszállítási akció miniszterközeli bizottság hajtja fokozatosan végre. Ugyanez a minisztertanács a munkanélküliség enyhítésére különböző közmunkák végrehajtását határozta el, amely célra a költségvetés terhére negyvenmillió belga frankot (egymilliárd lej) fognak kiutalványozni. A kamara képviselői elhatározták, hogy ezidőszerte évi 42 ezer franknyi fizetésüket 10 százalékkal leszállítják.

— Kelepcébe csaltak és meggyilkoltak egy öregedő, szerelmes tanítót. Budapestről jelentik: Az egri törvényszék előtt most került tárgyalásra annak az elvetemült emberpárnak a bűnpöze, akik a múlt év végén kelepcébe csalták, majd szörnyű kegyetlenséggel agyonverték Kovács Gyula hatvani tanítót. A vádlottak Varju János nyugalmazott MÁV fűtő és annak fiatal felesége, Varju Jánosné, aki a tanítónak szeretője volt. Az öregedő tanító, aki halálosan szerelmes volt az asszonyba, mindennapos vendég volt Varjuék házában és emiatt az öreg Varju állandó féltékenységgel üldözte feleségét. Egy alkalommal Kovács Gyula tanító megint meglátogatta Varjunét, aki kacér és szerelmes szavakkal addig tartotta ott barátját, míg férje hazajött. Erre ismét megisméltődtek a szokásos féltékenységi jelenetek, de úgy látszik, hogy ez csak ürügy volt arra, hogy egy az asszony, mint férje, rátámadjon az öreg tanítóra. Dulakodás támadt közöttük, de az erősebb házaspár a tanítót földreperverte és a fejét mindaddig verte, amíg az holtan terült el. Az egri bíróság Varjut hat évi fegyházra és Varjunét három évi börtönrre ítélte.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt.

CLUJ, CAL. REG. FERD 7 SZ.

Fiókinézetei: Dej-Dés, Beclean-Betlen, Cehul-Silvaniei-Szilágycseh Jibou-Zsibó, Zălau-Zilah. Affiliált intézetek: A Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T., Aiud-Nagyenyed és ennek Uioara-Marosujvári fiókinézete

Saját tőkée 60 millió lej

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl

Engedélyezett devizahely!

NAPROL-NAPRA

Az olasz vármhatóságok adatai szerint februárban a buza-bevitel Olaszországba 1 millió 356 ezer 555 métermázsra volt, szemben az elmúlt évi februári 592 ezer 184 métermázsával.

Az Egyesült Államok kormánya az amerikai partvidékek védelmére másfélmillió dollár költséggel uj óriásléghajót épített, melynek méretei kétszer is meghaladják a Graf Zeppelin nagyságát. A léghajóra kisebb kaliberű ágyukat, 16 gépfegyvert szerelnek fel. A légi jármű öt repülőgépet is vihet magával, amelyek trapézszerű állványokról a léghajó mozgása közben is önálló repülésre startolhatnak a léghajóról és oda vissza is szállhatnak.

Londonban a Kit-Kat nevű, egykor híres játékklub és tánchelyiség bezárta kapuit. A tulajdonos azzal indokolta fizetése képtelenségét, hogy a gazdasági helyzet nyomása alatt a fogyasztás megcsappant és a látogatók száma is erősen megkevesedett.

A Daily Express távirata szerint a brazil kormány vasár- és ünnepnapokra teljes alkoholtalan elrendelését tervezi. A tilalom a nyilvános helyiségekben történő fogyasztásra vonatkozik.

A betegszabadságról visszatért Pataký Kálmán bécsi operaházi tenorista orvosai tanácsára ismét kénytelen volt szabadságot kérni, mert légcsőhurutja rövid szabadsága alatt még nem gyógyult meg s az orvosok további levegőváltotatást ajánlottak neki.

Newyorkban tárgyalások folynak egy Garnera-Sharkey mérkőzés összehozásáról. Ezzel karják kárpótolni Newyorkot a Csikágóban tartandó Stribling-Schmeling mérkőzésért.

A Chicago Tribune párizsi kiadásának távirata szerint a japán kormány javaslatot terjesztett a parlament elé, melyben a Hokkaidó sziget déli részén elpusztult kikötővrosok újjáépítésének lehetővé tételéhez szükséges összeget a törvényhozás által kiutaltatja.

Sanfranciskóban Tom Foon Chew kínai származásu milliomas a kaliforniai legnagyobb spárgaultvények tulajdonosa meghalt. A spárgakirály nagy tiszteletben állott a kínaiak előtt s temetéséi mentében ezer gépkocsi vitte barátait, ismerőseit és tisztelőit. Amerikában ez volt a legdiszesebb kínai temetés.

A hatvani vonaton maradt kofferben talált női holttest személyazonosságát még nem sikerült megállapítani. Budapestről jelentik: A hatvani vonaton maradt kofferben talált női holttest személyazonosságát még nem sikerült megállapítani. Valószínűnek tartják, hogy a gyilkosságot Budapesten követték el s a tettes innen utazott Hatvanba. A szolnoki nyomozóközegek végigkísérték a tettes menekülési útját. Megállapították, hogy Jászberénybe utazott vonaton, ahol autóbuszra ült s eljutott Nagykátára. Itt aztán nyoma veszett.

Ady Endre költeményei

külön-külön kötetben — Olcsó kiadás

Uj versek
 Illés szekerén
 Magunk szerelme
 Ki látott engem

Menekülő élet
 Így is történhetik
 Szeretném ha szeretnének
 Vér és arany

Minden titkok verseiből

Ara kötetenként 68 lej

Kaphatók az UJ KELET Könyvosztályában Cluj-Kolozsvár

Folder

136 lej.
 204 lej.

LET könyvosztá-

